

50058304 : สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

คำสำคัญ : แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อม/การลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง

คณิศร์ เนียรวิฑูรย์ : การเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร). อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผศ. ดร. สุพักตรา สุทธสุภา. 149 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร) ที่ได้รับผลจากอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสเกิดอาชญากรรม รวมทั้งนำเสนอรูปแบบทั่วไปของย่านที่พักอาศัยในชุมชนเมืองที่ลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม เป็นแบบเชิงพรรณนา โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 250 หน่วยครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป และคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสการเกิดอาชญากรรม โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และ สถิติเชิงวิเคราะห์ใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการศึกษา พบว่า มีอัตราการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 96.89 (250/ 258 ชุด) การประสบอาชญากรรม พบว่า เคยประสบอาชญากรรม จำนวนร้อยละ 32.8 หลังจากวิเคราะห์ความสัมพันธ์เบื้องต้นพบว่า ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ช่วงอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา บริเวณที่พักอาศัย ประเภทที่พักอาศัย และการรู้จักเพื่อนบ้าน ในชุมชน รวมทั้งปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในชุมชน ประกอบด้วย การเข้าออกที่พักอาศัยของบุคคลนอก การดูแลบำรุงรักษาพื้นผิวถนน ลักษณะทางเข้าออกของถนน การดูแลจัดการบริเวณทางเดินเท้า การดูแลรักษาสภาพถนน ระบบแสงไฟส่องสว่างบริเวณถนน การซ่อมบำรุงระบบไฟส่องสว่าง พื้นที่เสี่ยงภัยกรณีมอับลับตาคน พื้นที่เสี่ยงภัยกรณีเส้นทางเปลี่ยวในซอย พื้นที่เสี่ยงภัยกรณีมุมมืด ไม่มีแสงส่องสว่าง และระบบแสงไฟที่ส่องสว่าง มีความสัมพันธ์กับโอกาสเกิดอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกายของชุมชนย่านที่พักอาศัยในเขตเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสภาพแวดล้อมที่เปิดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ศึกษา ทำให้ได้รับปัจจัยที่สามารถออกแบบสภาพแวดล้อมของชุมชนย่านที่พักอาศัย กรณีศึกษา ซอยรัชดา 36 (ซอยเสือใหญ่อุทิศ) ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน โดยการเพิ่มความสามารภในการมองเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่ชุมชน ได้แก่ การให้แสงสว่าง มุมมองและการมองเห็น เส้นทางสัญจรที่เพียงพอ ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร) อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ.....

50058304 : MAJOR : URBAN AND ENVIRONMENTAL PLANNING

KEY WORDS : ENVIRONMENTAL DESIGN / DECREASE THE OPPORTUNITY OF CRIME
IN RESIDENTIAL AREA IN URBAN COMMUNITY

KANIT NIENVITON : THE ENVIRONMENTAL DESIGN TO DECREASE THE
OPPORTUNITY OF CRIME IN RESIDENTIAL AREA IN URBAN COMMUNITY OF BANGKOK.
INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASST. PROF. SUPAGTRA SUTHASUPA, Ph. D. 149pp.

The objectives of this research are to explore the environmental conditions of residential area in urban community in Bangkok, which are affected by crimes against property, life and person; to investigate factors related to probability of crime commission; and to propose the physical environment of residential area in urban community which can decrease the opportunity of crime. The results of the study presents in descriptive pattern. Information has been collected from 250 household units by using multi-stage sampling method. The questionnaire used in this study gathered general information, questions about factors that affect the opportunity of crime commission. An analysis has been completed by a statistic analyzing program to obtain various descriptive statistics such as frequencies, percentage, mean, median, standard division, minimum, maximum, and Chi-squared statistics test.

The result from 96.89% (250 of 258) of respondents (who replied the questionnaires) showed that 32.8% have experienced of crime. It was found from the basic relation analysis that some certain characteristics such as age groups, marital status, education level, neighborhood area, neighborhood relationship and types of residence were related to the probability of crime in urban community with the significant statistic level at 0.05. Additionally, the community environment such as non-residential access control, street surface maintenance, street accessing, side walk management, road maintenance, street lighting, street lighting maintenance, appropriate type of lighting, poor visibility and sightline area and the dark and desolate alley way were also considered as crime-related factors.

The result from the site analysis of the case study of Soi Ratchada 36 (Soi-Sauer-Yai-Utit), showed crime-inducing factors which can be reduced by using the proper environmental design. The result from case scenario can be applied to other urban communities that share similar characteristics, such as increasing the visibility and appropriate lighting, circulation managements, which would significantly increase the crime prevention opportunity in the urban Bangkok community.

Department of Urban Design and Planning Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature

An Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยคำปรึกษา คำแนะนำ และความกรุณา จากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพักตรา สุทศสุภา ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ส่งผลให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ถูกต้อง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ผู้ที่ให้ข้อมูลและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย รวมถึงผู้ช่วยวิจัยที่ให้ความช่วยเหลือในหลาย ๆ ด้าน จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี คือ รองศาสตราจารย์ ธวัชชัย เนียรวิฑูรย์ ตลอดจนผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ทั้งความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาหลักสูตรทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ให้คำแนะนำ ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่าหรือประโยชน์ที่เกิดจากการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา